Pártélet ★

Nyilvános taggyűlések

TEGNAP NÉHÁNY pártszervezetben már megtartották a nyilvános taggyűlést, ahol a népgazdaság jelenlegi helyzetét, s az ebből adódó helyi politikai és gazdasági feladatokat tárgyalták meg a résztvevők. November 5-ig minden pártszervezetben megtartják ezeket a taggyűléseket a Központi Vezetőség legutóbbi ülésének határozatai és a héten megtartott szegedi pártaktíva tanácskozásának anyaga alapján.

Az elmúlt 15 hónap, a júniusi határozat megjelenése óta elért eredményeket és a meglévő hibák megszüntetésének módját, a további eredmények eléréséhez szükséges feltételeket beszélik meg a kommunisták és a meghívott pártonkívüliek a mostani taggyűléseken. Foglalkoznak majd a taggyűlések azokkal az eredményekkel, melyeket eddig elértünk az új szakasz, a népjólét politikájának megvalósításában, egyben kommunista őszinteséggel, az igazságnak megfelelően feltárják a hibákat is. A taggyűlések résztvevői meghatározzák azokat a feladatokat, melyeknek elvégzése hozzájárul a hibák megszüntetéséhez, megjavítja a termelés szervezését, eredményesebbé teszi a munkát és mozgósítani tudja a dolgozókat a termelés növelésére, az áruellátás megjavítására.

A TAGGYŰLÉSEK előkészítése és megtartása lelkiismeretes munkát és felkészülést kíván, mert csak így hozzák meg a kellő eredményt. A beszámolók tárják fel az üzem, a munkahely életét, a meglévő helyzetet. A taggyűléseken résztvevő kommunisták és pártonkívüliek bátran, a nép sorsával és saját sorsukkal való törődés felelősségétől áthatva mondják el őszinte meglátásaikat és javaslataikat. Mondják el, hogy ők maguk milyen hibákat látnak a termelés visszaesése és az önköltség növekedése mögött. Saját területükön miben látják az okát annak, hogy a júniusi határozatban kitűzött célokat nem tudtuk még a kívánt módon megvalósítani. A vezetők és a dolgozók egyaránt mondják el azt is, hogy a maguk részéről becsülettel megtettek-e mindent azért, hogy saját és dolgozó társaik életét jobbá tegyék, több, jobb és olcsóbb áruval segítsék az igények kielégítését. Hiszen elsősorban rajtuk, a termelés irányítóin és a termelésben közvetlen résztvevőkön múlik a több, olcsóbb és a jobb áru termelése. Csak akkor fogyaszthatunk többet és jobbat, ha többet is termelünk. E célok megvalósítására kell mozgósítani a taggyűlések résztvevőit és az ő segítségükkel minden ipari és mezőgazdasági dolgozót, aki kész a párt célkitűzéseinek megvalósításáért teljes szívvel dolgozni.

A NYILVÁNOS TAGGYŰLÉSEKNEK külön jelentőséget ad az, hogy a taggyűléseken a legjobb pártonkívüli munkások és műszakiak is részt vesznek. Ez is bizonyítja, hogy a párt minden igaz szándékú ember jó tanácsát, tudását elfogadja, ha az a nép javát, érdekét segíti. Így erősödik a kölcsönös bizalom és megértés a párt és a dolgozó néprétegek között, így is erősödik a megértés és a bizalom a párt új politikája iránt.

A taggyűléseken hasznos javaslatok hangzanak majd el és fontos határozatok is születnek, mint ahogy ez történt tegnap a Konzervgyárban és a Jutafonógyárban is. A taggyűlések után azonnal kezdjenek hozzá mindenütt a határozatok megvalósításához. Ne legyen most is úgy, mint eddig sokszor, hogy az elhangzott szót nem mindig követte a tett.

A taggyűléseket előkészítő munka során hívják fel a pártbizalmiak és a népnevelők, a párttagok és a meghívott pártonkívüliek figyelmét, a taggyűlés napirendi pontjának jelentőségére. Tudják meg előre mindenütt, hogy a taggyűlésen miről lesz szó, hogy azon felkészülten vehessenek részt és javaslatokat téve segítsék a taggyűlés munkáját, s mint kezdeti hozzájárulással, ezzel is előbbre vigyék a párt célkitűzéseinek helyes, sikeres megvalósítását.

Miért maradt el a jelölőgyűlés a 8-as körzetben?

— Kezdhetnék már — ezt a konzervgyár egy öreg munkása mondja.

— Kevesen vagyunk még — válaszol a felesége.

Valóban csak 25-en lézengünk az MNDSZ Kígyó-utcai helyiségében — a 8-as körzet választópolgárai közül. Hárman ott elől, az elnökségi asztal körül, 22-en a székeken ülünk, mint az iskolás gyermekek a padban. Ők ott hárman beszélgetnek s mi hallgatunk. Ők is csak úgy maguk között, mi is csak magunknak. Ők a hivatalból küldöttek — gondolom — s mi a választópolgárok.

A csendet az előttem ülő ember töri meg:

— Tapsoljunk, hátha elkezdik.

— Várjunk még — mondom.

— A Lajost nem hozta magával? A nagymama is odahaza maradt? — ezt Gerő lakótárs (így nevezik a körülötte ülők) kérdezi.

— A Lajos nemrég ért haza.

— Na és? — böktem ki a szót.

Mások tekintete is ugyanezt mondja. Hamis a válasz, érezzük mindnyájan. De hát miért nem jött el Lajos? Vajjon nem érdekli őt a jelölés? Vagy valóban fáradt? Ahogy elnézem a mellettem ülő kérgeskezű konzervgyári munkást, aki mint mondja, még nem vacsorázott,

egyenest a munkából jött ide,

feleségével is itt találkozott — csak erősödik bennem a gondolat: nem a fáradtság miatt maradt otthon. Értesíteni is értesítették, mert különben a felesége sem lenne itt. Az asszony tudta, mi lesz itt ma. Ki hívta ide? A népnevelők. Ki hívta az öreg konzervgyári munkást? A népnevelők. No de csak hívni — nem biztos, hogy elég. Úgy vélem, itt a baj. Nem kellően magyarázták meg annak az ismeretlen Lajosnak, mi történik itt ma este, miért érdemes és kell is, hogy eljöjjünk a tanácstagjelölő gyűlésre.

Egy pillanatra megtörik a beszélgetés. Bartucz kartárs, — így szólítják sokan — lép be. Ő a Lenin-utcai kis-Csemege árudavezetője. Kedvesen, mint ott a boltban, köszönget, mosolyog, üdvözli ismerőseit. Ismeri a jelenlévőket, legtöbben hozzá járnak vásárolni. — Na, — gondolom — neki kellett volna elmenni ehhez a Lajoshoz is, hogy meggyőzze, mennyire fontos a jelölőgyűlésen való részvétel. Nézem, hogyan társalog, beszélget a többiekkel. Jó beszédes ember. Vajjon hány embert hívott meg ő ide a körzet lakói közül, akikkel szinte naponta találkozik?

De Bartucz kartárs panaszkodik:

— A tanácsháza mögött kerestem a jelölőgyűlés helyét. Úgy tudtam, arrafelé lesz valahol.

Őt sem értesítették pontosan,

nem tájékoztatták. Pedig de sokat tudna segíteni ebben a körzetben a jelölőgyűlés jó előkészítésében!

Már hét óra felé jár a mutató, de csak nem sokasodunk. Izgünk-mozgunk a széken. Valóban kezdhetnék már s mintha gondolataim találták volna ki, Haska elvtárs áll fel az elnöki asztal mellett ülők közül.

— Kedves honfitársak! — szólít bennünket. — Népnevelőink jó munkát végeztek, ellátogattak választókörzetünk lakóihoz, nem rajtunk múlott, hogy nem jöttek el. Így el kell halasztanunk a tanácstagjelölő gyűlést.

Dr. Ágainé ül mögöttem. Szót kér.

— Voltak a népnevelők ugyan, de egyízben és sajnos csak ma. Miért nem jöttek hamarabb értesíteni bennünket? Így nem csoda, ha kevesen vagyunk.

— Nem akartuk előbb értesíteni honfitársainkat, mert elfelejtették volna a jelölőgyűlés idejét és helyét.

Na, ezt jól megmondta! Ezt ugyan nem könyveljük el helyesnek. Elsősorban azért, mert nem vagyunk mi annyira feledékenyek, hogy elfeledjünk egy olyan gyűlést, amely csak nagyritkán lesz, amilyen még nem is volt. Jobban is bízhatna bennünk Haska elvtárs. A bizalom a siker alapja. Bizony, amit tettek Haska elvtársék — semmit se ér. Nem így kell előkészíteni egy jelölőgyűlést. De hát hogyan? Jobbra előttem ül Nagy Imre bácsi, idős ember, Kezét felemeli; így szól:

— Ne egyszer, hanem háromszor jöjjön el a népnevelő. Persze eljöhet nyugodtan az utolsó nap is. De csak az utolsó napra halasztani a meghívást, nem helyes. És maga a hívás sem önmagában. Nem elegendő, hogy megvitattuk a tanács-törvény-tervezetet, hogy jogerőre emelkedett ez a törvény. Ez még egymagában nem biztosítja azt, hogy mindenki él is majd jogával, résztvesz a tanácstagjelölő gyűlésen. Magyarázni kell ezt a törvényt, annak demokratizmusát, jelentőségét, azt, hogy nemcsak jogunk, hanem kötelességünk is élni ezzel a lehetőséggel.

Haska elvtárs veszi át a szót:

— Látjuk, így nem megy, majd meghívóval értesítjük a honfitársakat.

Ó, szent bürokrácia!

Igen, ez könnyebb, hisz lehet találni sokszorosító gépet akármelyik hivatalban, mondjuk a tanácsnál, ahol Haska elvtárs dolgozik, találni indigót, amellyel százszámra készíthetünk meghívót — de a jelölőgyűlés jó előkészítéséhez nem sokszorosító gépre, indigóra, hanem türelmes felvilágosító munkára,

jó szóra van szükség,

mert ebből értenek az emberek. Ez nyitja ki a szíveket, így tudják meg, miért jöjjenek, mik a feladataik és akkor nem kell elhalasztani majd a tanácstagjelölő gyűlést és ha megtartják, kinyílnak és szaporábban dobbannak a szívek, lesz hozzászólás is bőven, mint ahogy ezt számtalan példa bizonyítja.

Ennek a választókerületnek elhalasztott tanácstagjelölő gyűlése is mutatja, több felelősségtudattal és bizony sokkal jobb, alaposabb szervezéssel kell előkészíteni a tanácstagjelölő gyűléseket. Az se baj, ha küldenek meghívót, de ne feledjék, a papír az papír. Nem élő szó a ráírt szöveg és ez nem pótolhatja a szeretetteljes, türelmes, jó szót...

(— y l —)

Radnóti emlékünnepély Szegeden

Radnóti Miklós halálának 10. évfordulója alkalmából a TTIT folyó hó 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Közalkalmazottak Szakszervezetének Kultúrotthonában emlékünnepélyt rendez. Az emlékünnepélyen Baróti Dezső egyetemi tanár, bölcsészkari dékán, Radnóti egykori diáktársa emlékezik meg az immár klasszikussá vált, s a fasizmusnak áldozatul esett költő életéről, életművéről. Az emlékünnepélyen közreműködnek: Török Erzsi Kossuth-díjas; továbbá Kovács János, Kormos Lajos, Lászlófy Kata és Miklós Klára, a szegedi Nemzeti Színház művészei.

Radnóti Miklós hosszabb ideig városunkban élt, a szegedi bölcsészkaron végezte tanulmányait és kezdettől fogva tagja volt a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiumának — amely a néppel együttérző, tehetséges fiatalok egyesülete volt. Ez az emlékünnepély arra hivatott, hogy a költő életművét népszerűsítse, Szeged közönségével megszerettesse és egyúttal buzdításul szolgáljon Szeged irodalom-kedvelőinek, hogy többet foglalkozzanak az egykor köztünk élt költő munkásságával.

ŐSZINTE, EMBERI SZÓVAL...

Tanácstagot jelöltek a belváros 17-es körzetében

Felállt egy ember és csendesen azt mondta: „Ne tartsuk meg, halasszuk el a tanácstag-jelölő gyűlést, hiszen sok választó nem jött el. Nélkülük ne jelöljünk!" Betűről-betűre igaz volt ez és akik ott voltak, meg is értették. Elmaradt hát október 18-án, hétfőn a 17-es választókörzet gyűlése, Szeged belvárosában, a Pedagógiai Főiskola termében. Igaz, a hazafelé tartó emberek között volt olyan is, aki sajnálta az utat, amelyet otthonából hiába tett meg. Aztán előbújt a kérdés, vajjon, aki ott volt, eljön-e legközelebb? Vagy: egyáltalán lesznek-e többen?

Október 27, szerda. Ez volt az új időpontja a 17-es körzet jelölőgyűlésének, változatlanul a Pedagógiai Főiskola termében. Vajjon eljönnek-e?! — jön elő újra, újra ez a kérdés, egy órával a gyűlés megkezdése előtt.

Őszhajú nénike lépdel a folyósón, nyomában csak úgy egyszerűen munkaruhában Polcner Kálmán, a Ruhagyár munkása, aztán gyermekét kézenfogva egy édesanya. S jönnek az értelmiségiek, Széll Istvánné, meg mások.

Még nincs hat óra, de teli emberekkel a terem, — foglalt minden ülőhely. Miért? Tudták az emberek, most, — nem úgy, mint a múltkor —, hogy miről lesz szó. Meghívták őket. Jártak a népnevelők a házakban és hívta a szomszéd a szomszédot. De, hogy az igazsághoz hűek maradjunk, voltak olyan emberek, akik odahaza maradtak, ki tudja miért. A türelem, a szép szó rajtuk is fog majd.

— *Kedves lakótársak...* — kezd beszélni Lakó Ferenc, a jelölőgyűlés megválasztott elnöke. Szívből, egyszerűen beszél, a Hazafias Népfrontról, a mostani gyűlésről is. Igen, így kell!

Aztán kezdődnek a hozzászólások. Bata János, a kórház dolgozója, Szabó János, a Ruházati Bolt alkalmazottja is beszél. Hallgatja a galambősz hajú Fábián József, s vele együtt, mellette álló felesége is. Fábián József 1910 óta a Szegedi Cipőgyár munkása. A felszólalásokat hallgatva, Fábián Józsefné férjéhez fordul:

— *Szólnék én is, olyan jó volna beszélni, de nem tudom „úgy" magam kifejezni...*

Pedig, de jó lett volna, ha Fábián Józsefné is szól. Egyszerűen, mintha urával beszélne, hisz' nem is kívánja senki a „mélyen szántó magyarázatokat".

Emberi szó kell cikornyamentes és őszinte. Hadd idézzük itt Széll Istvánné szavait: „Kedves lakótársak, olyan tanácstagot jelöljünk majd, *aki érzi az emberek szíve dobbanását, hogy mi az örömük, a panaszuk, meg mi fáj...* És kérjük a tanácstagokat, hogy rendszeresen tartsanak majd beszámolókat, s adjanak választ az emberek kérdéseire. *Mert beszélnek az emberek, olyanok is, akik eddig sok ember előtt nem merték elmondani, hogy mi a nehéz az életükben. Nyilvánítsunk véleményt...*

Ki legyen a tanácstagjelölt? Börcsök Mihály, a Gőzfűrész rönktéri munkása azt mondja, szerinte méltó tanácstagjelöltnek Lacsán Mihályné, a Városi Békebizottság titkára.

Heiberger Józsefné azt mondja el, hogy a DÉMA Cipőgyárban ő együtt dolgozott Lacsán Mihályné-val s mint sztahánovista segítette a munkáját. „Ő szívvel és szeretettel intézi ügyeinket, számíthatunk rá". És Lacsán Mihálynét városi tanácstagként jelölik a Hazafias Népfront listájára. Aztán kerületi tanácstagnak is Lacsán Mihálynét jelölik.

A jelölt meghatottan szól, nem ígérget de akik ismerik, — és sokan ismerik — számíthatnak rá.

(57)

AZ ELSŐ PRÓBA

Írta: DÉR ENDRE

Jani azután a harmadik nap estéjén azon festékesen, rongyos kabátján és piros arcán sárga s kékszínű foltokkal, keményen a padlóhoz vert bakancsal állított haza és szemét lesütve, egyre vörösödve, de elszántan mondta édesanyámnak:

— Anyám, meg akarok nősülni. Szombathoz három hétre.

Sose volt ijedős asszony a mi anyánk, de akkor megdöbbenve kapta kedves szemét a bátyámra.

— Ó, fiam, csak nem gondolod komolyan?

Jani egyre a földet nézte s konokul bólogatott, némi ingerültséggel hangjában:

— Nincs értelme tovább halasztani anyám.

— Kisfiam. Egy koldusból kettőt akarsz csinálni? Miből éltek majd, hol laktok? Se Bazsáék, se mink nem tudunk bútort adni, ágynemű, ruhanemű sincs, még karikagyűrűt se tudsz venni fiam. Várjatok már cseppet, hadd szedje össze magát a szomszédasszony, meg én is.

— Ha anyámék a stafirungra vártak volna, mink nem lennénk a világon, mert máig se lenne anyám Bánszkiné. Anyámék is így kezdték, vagy még így gyebbül, emlékezzenek csak vissza.

— Apádnak akkor munkája volt.

— De hol? Vulkánban, a Retyezát tövében! Valahol nekem is csak akad, hisz van két ép karom, mitől ijedezzek? Attól fél anyám, hogy éhezni hagyom Bazsát vagy magukat?

— Hát hiszen, ha csak rájtad állna fiam! Dehát hiába mutogatod az erős karod, ha nem kell senkinek. Abból, hogy a Bazsa derekára fűzöd, még nem éltek meg!

— Ejnye, mán, anyám is úgy károg, mint a hollók, meg a vénasszonyok! — indulatoskodott a bátyám s elborult szemmel pillantott a felpattant ajtóra.

Bazsa állt a küszöbön, takaros pettyes ruhában, mely olyan jól illett bogárszeméhez s göndören megbomló dús hajához. Szépen kipirult Bazsa, kicsit meghajtotta a nyakát, úgy fürkészett minket. Szégyenlős mosoly remegett a száján. Pár pillanatig tétovázott még, aztán szó nélkül anyámhoz lépett. Édesanyám felnyult Bazsa hajáig s kérges kis tenyerével végtelen gyengéden simított egyet rajta.

— No, leszel-e az én kislányom?...

4.

Hej, nagy fába vágta az én jó bátyám, Jani a fejszéjét! Csak a szerelem vállalhatta, hogy megpróbálja legyürni a roppant akadályokat, melyek az ilyen szegényfajtájú házasuló fiatalok elé gördültek akkoriban.

Be nehéz is volt az élet! Senyvedt az ország, sanyargott a nép. Hiába termett a görnyedő paraszt ekéje nyomán búza meg kukorica a gazdag síkságon, hiába bujt föld alá a bányász a Dunántúl meg a felső vidék hegyeiben, a gyérfüstű gyárkémények tövében is hasztalan robotolt a nyűtt feketetrikós munkás. Hát a sok munkanélküli!...

Nagy baj, súlyos betegség gyötörte az országot.

De sok időt adott a történelem az urak országlására! De sok könny és vér csorgott el, száradt fel és porladt semmivé ebben a nagy időben!

Ám akkor, a 30-as években már olyan sűrű volt a levegő, oly nagy a lefojtott lázadás s oly határtalan a magasan lévők kába tobzódása, hogy a legbölcsebbek a nép közül azt mondották: meg kell ennek változni! Már meg is kezdődött a világ újjászületése.

De ekkor még nem csapott ki régi medréből az élet...

Mikor apám háromnapi alkalmi munkából hazaérkezett — az ugrai halastó zsilipjét javították — anyám állt elő bizonytalan hangon Jani tervével.

Apám, aki odáig szorgalmasan mártogatta a hajában főtt krumplit a hagymás zsírba, meghökkenve hagyta abba az evést, összekattantotta bicskáját és ültőhelyéből kiegyenesedett:

— Micsoda! Csak nem bolondult meg ez a Jani, éppen most, mikor nekem sincs rendes munkám! S miből akarnak megélni? Tán harmados kukoricából, meg a Jani kontárkodásából?

És dohogott, füstölgött, amikor kifelé indult, hogy Janit előkerítse valahonnét.

Ám Janival csak a következő nap délelőttjén beszélhetett. Vasárnap volt, hát mindnyájan otthon időztünk. Néha megesett, hogy az én makacsfejű Jani bátyám, meg indulatos, lobbanó természetű apám szavakkal alaposan összehorgoltak; jobban mondva az történt, hogy Jani makacsul hallgatott ilyenkor és apám nagy tüzű, de gyorsan elfüstölő haragjának kemény szavait szórta rá. Végülis engedett apám, bár Jani is tudta, hogy meddig feszítheti a húrt és az igazán nagy kérdésekben, különösen ha nem volt igaza Janinak, apám szava döntött.

(Folytatása következik)